

Om børn, perfektion og selvkritik
Illustreret af Claes Movin.
Aldersgruppe 4-8 år
Psykologi for børn
Dansk Psykologisk forlag 2016
Pris: 199 kr.

Det er ikke så let at beskrive gruppen af børn, der er i tvivl om, hvorvidt de er gode nok. Nogle børn er så fikseret på problematikken, så de bestemt har brug for hjælp til at overvinde deres angst for at lave fejl.

Denne bog fokuserer primært på de børn, der hele tiden eller i perioder er så generte og forsigtige og bange for at lave fejl, så det rent faktisk hæmmer deres udvikling.

Det understreges i bogen, at børn der bange for at være gode nok, strækker børns følelser sig fra:

- Almindelig tilbageholdenhed
- Stærk tilbageholdenhed
- Ængstelighed
- Angsttilstande

I bogen møder vi Nora på 5 år og Andreas på 8 år.

Vi møder Nora, da hun skal bage og ikke er så tilfreds med resultatet, fordi hun har en ide om, at kagerne skal ligne dem på billedet. Far får ændret situationen til noget positivt, ved at beundre kagerne og kalde dem "Skykager".

Vi møder Andreas, der lige har fået nye nabodrenge. Han vil så gerne lege med dem, men er bange for at banke på. Han tager sig sammen, men nabodrene kan ikke lege, for de skal spise. Men deres mor reder situationen ved at sige, at når de har spist kan de godt komme ud at lege.

Nora har været i ZOO og da de kommer hjem i børnehaven skal de lave et dyr af modellervoks. Men det er rigtig svært for hende. Pædagogen ser hende og hjælper Nora og det ender med, at dyr der ikke ligner dem i Zoo bliver til et "fabeldyr".

Andreas skal med skolen på kunstmuseum, men det er svært for ham, at finde hoved og hale i de abstrakte malerier. Dagen efter skal han selv male et billede. Han kommer i tanke om, at læreren dagen før sagde, at en kunstner selv bestemmer, hvad de vil lave. Denne sætning husker Andreas og får brugt den på en konstruktiv måde.

Vi kommer til at møde Nora og Andreas i flere dagligdags situationer, som rigtig mange vil kunne nikke genkende til. Det er berigende at læse, hvor lidt der ofte skal til, for at vende en problematisk situation til noget der lykkes, hvis der bare er en indsigtfuld voksen, der handler.

Børnegruppen beskrives også med små eksempler i efterordet til de voksne:

Kristoffer på 8 år, der kun vil køre i bil med sine forældre og bedsteforældre. Efter flere år får Kristoffer så ord på, hvorfor han ikke tør køre med andre.

Emma på 6 år, der ikke tør gå ud i skolegården. Her er der nogle empatiske voksne, der tilrettelægger frikvartererne på en måde, så hun langsomt kommer ind i en gruppe af piger i frikvartererne.

Julie på 7 år, der i alle situationer i skolen oplever, at de andre ser på hende, hun vil ikke læse høj eller svare på spørgsmål. Hjemme optræder hun glad med dans og cirkus.

Samir på 5 år går i børnehave. Han nægter at tegne og skrive tal og bogstaver i børnehaven. Han beder aldrig om hjælp, for de andre må ikke vide, at der er noget, han ikke kan finde ud af.

Alma på 4 år, der er så generet af sine udtaleproblemer, så hun sjældent svarer, hvis hun bliver spurgt om noget.

Frederik på 6 år, der egentlig ikke er bogens målgruppe, men som er en stille dreng, der foretrækker sit eget selskab.

Børn befinder sig i flere forskellige miljøer på en dag. Ofte vil man opleve, at børn der er bange for at lave fejl i skole eller børnehave, optræder på en helt anden måde, når de er på hjemmebane.

Nogle børn har en meget lineær tankegang, andre tænker mere fleksibelt. For børn, der ikke tør eller magter den fleksible tankegang, kan hverdagen med dens mange forskellige udfordringer blive mere besværlig. I efterordet til de voksne beskrives på en fin måde forskellen på selvværd og selvopfattelse.

Når vi møder børn, der er bange for at være gode nok, så er der forskellige målrettede indsatser, der kan bruges:

- Indsatsen kan være direkte eller indirekte
- rettes mod barnets voksne og barnets miljø
- Indsatsen kan rettes direkte mod barnet selv.

I bogen peges på forskellige strategier, der kan bruges i de forskellige situationer. Jeg tror, at mange forældre og professionelle kender den beskrevne børnegruppe.

Jeg tror også på, at bare at læse de forskellige små historier og samtale med barnet om dem, kan give en åbning, når man får sat ord på følelser og finder ud af, at man er ikke det eneste barn, der er bange for ikke at være god nok.

Samtidig er bogen så god og præcis, fordi den fokuserer på en bestemt aldersgruppe og følges op med en anden bog om samme emne, men for de 9-13 årige.

Jeg må endnu engang anbefale bøger i "psykologi for børn" på det aller varmeste, fordi de dels henvender sig til børnene selv på en så god, velformuleret og let forståelig måde, samtidig med at deres gives redskaber til voksne og ikke mindst, fordi der er forslag til, hvordan man kan handle. Jordnært og praktisk til børnene, hjælp til at de voksne kan sætte sig ind i problematikken omkring "at være god nok".

Kan anbefales på det varmeste.

Birgitte Franck